

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1998

Julkaistu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 1998

N:o 986—990

SISÄLLYS

N:o		Sivu
986	Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista	2641
987	Asetus koulutuksen ja yliopistoissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmasta	2650
988	Asetus valtion koulukodeista annetun asetuksen muuttamisesta	2652
989	Asetus lastensuojeluasetuksen 18 §:n kumoamisesta	2654
990	Asetus opintotukiasetuksen muuttamisesta	2655

N:o 986

Asetus

opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista

Annettu Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Opetusministerin esittelystä säädetään 21 päivänä elokuuta 1998 annetun perusopetuslain (628/1998) 37 §:n 3 momentin, samana päivänä annetun lukiolain (629/1998) 30 §:n 3 momentin, ammatillisesta koulutuksesta samana päivänä annetun lain (630/1998) 40 §:n 3 momentin, vapaasta sivistystyöstä samana päivänä annetun lain (632/1998) 5 §:n 3 momentin ja taiteen perusopetuksesta samana päivänä annetun lain (633/1998) 9 §:n 3 momentin nojalla:

1 luku

Yleistä

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään perusopetuslaissa (628/1998), lukiolaissa (629/1998), ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998), vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa (633/1998) tarkoitettujen rehtoreiden ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista.

Kukin 1 momentissa mainitun lain piiriin kuuluva koulutus katsotaan tässä asetuksessa omaksi koulutusmuodokseen. Perusopetus-

laissa säädetty esiopetus katsotaan kuitenkin omaksi koulutusmuodokseen.

2 luku

Rehtori

2 §

Rehtorin kelpoisuus

Rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on:
1) ylempi korkeakoulututkinto;
2) tässä asetuksessa säädetty asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus;
3) riittävä työkokemus opettajan tehtävissä; sekä
4) opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston

järjestämät opetushallinnon opinnot tai muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus.

Jos samassa oppilaitoksessa järjestetään usean eri koulutusmuodon piiriin kuuluvaa koulutusta tai jos rehtori vastaa kahden tai useamman sellaisen oppilaitoksen toiminnasta, joissa järjestetään eri koulutusmuotojen piiriin kuuluvaa koulutusta, rehtorilla tulee olla 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu opettajan kelpoisuus johonkin niistä.

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua koulutuksesta vastaavaksi rehtoriksi on 1 momentin 1 kohdan estämättä kelpoinen myös henkilö, jolla on 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu soveltuva ammattikorkeakoulututkinto.

Taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettua koulutusta järjestävän oppilaitoksen rehtoriksi on kelpoinen myös henkilö, jolla on alan ylempi korkeakoulututkinto ja riittävä opetushallinnon tuntemus. Koulukodissa toimivan koulun, liikunnan koulutuskeskuksen ja kesäyliopiston rehtoriksi on kelpoinen myös henkilö, jolla on ylempi korkeakoulututkinto ja riittävä opetushallinnon tuntemus.

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavaa koulutusta sekä muuta ammatillista lisäkoulutusta antavan oppilaitoksen rehtoriksi on kelpoinen myös henkilö, jolla on soveltuva korkeakoulututkinto, riittävä alan työkokemus ja 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu tutkinto, opinnot tai muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus.

3 §

Kielitaitovaatimukset

Rehtorin tulee täydellisesti hallita oppilaitoksen opetuskieli. Opetuskielen täydellinen hallinta osoitetaan yliopistosta tai korkeakoulusta saadulla todistuksella taikka suorittamalla kielen täydellistä hallintaa osoittava kielitutkinto siten kuin siitä erikseen säädetään.

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa, vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettua rehtorin tulee hallita oppilaitoksen opetuskieli.

3 luku

Perusopetus ja esiopetus

4 §

Luokanopettajan kelpoisuus

Luokanopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka:

1) on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen (576/1995) mukaisen maisterin tutkinnon ja mainitussa asetuksessa tarkoitettua peruskoulussa opettettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot sekä vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot;

2) on suorittanut kasvatustieteellisistä tutkinnoista ja opinnoista annetun asetuksen (530/1978) mukaisen kandidaatin tutkinnon sekä 1 kohdassa tarkoitettua opintoja;

3) on suorittanut peruskoulussa opettettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot ja jolla on muu kuin 12 päivänä lokakuuta 1984 annetun peruskouluasetuksen (718/1984) 102 §:n 2 momentissa säädetty aineenopettajalta tämän asetuksen mukaan vaadittava kelpoisuus; taikka

4) on suorittanut Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa vähintään kolmivuotiseen koulutusohjelmaan perustuvan peruskoulun luokanopettajan tutkinnon.

Jos 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu peruskoulun luokanopettajan tutkinto perustuu kolmea vuotta lyhyempään opiskeluun, henkilö on kelpoinen opettamaan perusopetuksen 1—4 vuosiluokilla tai, opetushallituksen määräämän lisäopiskelun suoritettuaan, kuten kolmivuotiseen opiskeluun perustuvan tutkinnon suorittanut.

5 §

Aineenopettajan kelpoisuus

Aineenopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka:

1) on suorittanut ylempään korkeakoulututkintoon;

2) on suorittanut vähintään 35 opintoviikon laajuiset aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opettavan aineen opinnot opettavissa aineissa tai yliopiston antaman todistuksen mukaan niitä vastaavat opinnot; sekä

3) on suorittanut vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Aineenopetusta on 1 momentin estämättä kelpoinen antamaan henkilö, jolle opetushallitus on antanut kelpoisuustodistuksen Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa saadun opettajankoulutuksen perusteella.

Henkilölle, joka Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa saamansa vähintään kolmivuotisen opettajankoulutuksen perusteella on kelpoinen asianomaisessa maassa taito- ja taideaineiden opettajaksi tai joka vähintään neljävuotisen opettajankoulutuksen perusteella on kelpoinen muuksi opettajaksi, opetushallitus voi antaa kelpoisuustodistuksen vastaavaan perusopetusta antavan opettajan tehtävään. Opetushallitus voi tarvittaessa määrätä lisäopintojen suorittamisesta.

6 §

Oppilaanohjaajan kelpoisuus

Oppilaanohjausta on kelpoinen antamaan henkilö:

1) joka on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 15 §:n 1 momentin mukaisen koulutuksen;

2) joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon ja 1 kohdassa mainitun asetuksen 15 §:n 2 momentin mukaiset opinto-ohjaajan opinnot; taikka

3) jolla on tämän asetuksen 15 §:n 1 momentissa säädetty kelpoisuus.

Koulukodissa toimivassa koulussa oppilaanohjausta voi antaa myös henkilö, jolla on muu perusopetuksen opettajalta tämän asetuksen mukaan vaadittava kelpoisuus.

7 §

Esiopetusta antavan opettajan kelpoisuus

Esiopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on 4 §:n mukaan kelpoinen antamaan luokanopetusta.

Esiopetuksen oppilaista muodostetulle erilliselle opetusryhmälle opetusta on kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 11 §:n mukaisen kandidaatin tutkinnon tai joka on suorittanut lastentarhanopettajan tutkinnon.

8 §

Eriyisopetusta antavan opettajan kelpoisuus

Perusopetuslain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua erityisopetusta on kelpoinen antamaan henkilö:

1) joka on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 14 §:n 1 momentin mukaisen erityisopettajien koulutuksen;

2) jolla on tässä asetuksessa säädetty kelpoisuus antaa luokanopetusta ja joka on suorittanut 1 kohdassa mainitun asetuksen 14 §:n 2 momentin mukaiset erityisopettajan opinnot; taikka

3) joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon sekä 1 kohdassa mainitun asetuksen 14 §:n 2 momentin mukaiset erityisopettajan opinnot.

Perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta on kelpoinen antamaan henkilö:

1) joka on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 14 §:n 1 momentin mukaisen erityisopettajien koulutuksen sekä peruskoulussa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot;

2) jolla on tässä asetuksessa säädetty kelpoisuus antaa luokanopetusta ja joka on suorittanut 1 kohdassa mainitun asetuksen 14 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopettajan opinnot; taikka

3) jolla on muu kuin 12 päivänä lokakuuta 1984 annetun peruskouluasetuksen 102 §:n 2 momentissa säädetty, tämän asetuksen mukaan aineenopettajalta vaadittava kelpoisuus ja joka on suorittanut 1 kohdassa mainitun asetuksen 14 §:n 2 momentin mukaiset erityisopettajan opinnot sekä peruskoulussa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot.

Perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetuille kehitysvammaisille oppilaille annettavaa opetusta ja perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetuille oppilaille esiope- tusta voi antaa myös henkilö, joka on suorittanut soveltuvan korkeakoulututkinnon sekä kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 14 §:n 2 momentin mukaiset erityisopettajan opinnot. Avustavana opettajana tässä momentissa tarkoitettussa opetuksessa voi toimia myös henkilö, joka ei ole soveltuvan korkeakoulu-

tutkinnon lisäksi suorittanut mainittuja erityisopettajan opintoja.

Tämän pykälän mukaista erityisopetusta voi antaa myös henkilö, jolle opetushallitus on antanut kelpoisuustodistuksen Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa saadun erityisopettajan koulutuksen perusteella.

Henkilölle, joka on Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa saanut erityisopettajan koulutuksen ja on sen lisäksi kelpoinen antamaan perusopetusta, opetushallitus voi antaa kelpoisuustodistuksen asianomaiseen erityisopetuksen tehtävään, jos koulutuksen suuntautuminen pääpiirteittäin vastaa tehtävän kelpoisuusvaatimuksia. Opetushallitus voi tarvittaessa määrätä lisäopintojen suorittamisesta.

9 §

Kielitaitovaatimukset

Perusopetusta tai esiopetusta antavan opettajan tulee täydellisesti hallita koulun opetuskieli. Opetuskielen täydellinen hallinta osoitetaan siten kuin 3 §:n 1 momentissa säädetään.

Jos opetuskieli on muu kuin koulun opetuskieli tai jos kysymys on perusopetuslain 10 §:n 4 momentissa tarkoitettussa koulussa järjestettävästä opetuksesta, voi opetusta antaa myös henkilö, joka hallitsee opetuksessa käytettävän kielen. Opetushallitus määrää tarvittaessa, miten kielen hallinta osoitetaan.

Ruotsissa opettajankoulutuksen saaneen henkilön, joka on suorittanut koulutukseen kuuluvan opetusharjoittelun yksinomaan ruotsin kielellä, katsotaan täydellisesti hallitsevan ruotsinkielisen koulun opetuskielen. Ruotsinkieliseen kouluun voidaan ottaa muuta 4 §:ssä säädettyä opetusta kuin äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta antamaan enintään kahdeksi vuodeksi henkilö, joka on suorittanut luokanopettajan tutkinnon Norjassa tai Tanskassa.

4 luku

Lukio

10 §

Aineenopettajan kelpoisuus

Aineenopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka

1) on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon;

2) on suorittanut vähintään 55 opintoviikon laajuiset aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot yhdessä opetettavassa aineessa ja vähintään 35 opintoviikon laajuiset vastaavat opinnot muissa opetettavissa aineissa taikka yliopiston antaman todistuksen mukaan niitä vastaavat opinnot; sekä

3) on suorittanut vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Aineenopetusta voi 1 momentin estämättä antaa myös henkilö, jolle opetushallitus on antanut kelpoisuustodistuksen Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa saadun opettajankoulutuksen perusteella.

Henkilölle, joka on Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa saamansa vähintään kolmivuotisen opettajankoulutuksen perusteella on kelpoinen asianomaisessa maassa taito- tai taideaineiden opettajaksi sekä joka vähintään nelivuotisen opettajankoulutuksen perusteella on kelpoinen muuksi opettajaksi, opetushallitus voi antaa kelpoisuustodistuksen vastaavaan lukiokoulutusta antavan opettajan tehtävään. Opetushallitus voi tarvittaessa määrätä lisäopintojen suorittamisesta.

11 §

Opinto-ohjaajan kelpoisuus

Opinto-ohjausta on kelpoinen antamaan henkilö:

1) joka on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 15 §:n 1 momentin mukaisen koulutuksen;

2) joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon ja 1 kohdassa mainitun asetuksen 15 §:n 2 momentin mukaiset opinto-ohjaajan opinnot; taikka

3) jolla on tämän asetuksen 15 §:n 1 momentissa säädetty kelpoisuus.

12 §

Kielitaitovaatimus

Lukiokoulutuksessa opettajan tulee hallita opetuksessa käytettävä kieli.

5 luku

Ammatillinen koulutus

13 §

Ammatillisten opintojen opettajan kelpoisuus

Ammatilliseen koulutukseen sisältyvien ammatillisten opintojen opetusta on kelpoinen antamaan henkilö:

1) joka on suorittanut soveltuvan ylempään korkeakoulututkinnon tai soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai, jollei soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa tai soveltuvaa ammattikorkeakoulututkintoa ole, koulutuksen järjestäjän päättämää opetustehtävää vastaavan alan korkeimman tutkinnon;

2) joka on suorittanut vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot;

3) jolla on vähintään kolmen vuoden pituinen työkokemus tehtävää vastaavalla alalla; sekä

4) jolla on pätevyys- tai lupakirja taikka oikeus harjoittaa terveydenhuollon ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, jos alan tehtävissä toimiminen edellyttää pätevyys- tai lupakirjaa taikka laillistamista.

Kaupan ja hallinnon alan sekä sosiaali- ja terveysalan koulutuksessa kelpoisuusvaatimuksena on 1 momentin 1 kohdasta poiketen soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai, jollei soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa ole, soveltuva ammattikorkeakoulututkinto.

Viestintä- ja kuvataidealan sekä teatteri- ja tanssialan koulutuksessa opettajaksi on 1 momentin 1 ja 3 kohdan estämättä kelpoinen myös henkilö, jolla on vähintään kolmen vuoden soveltuvat opinnot kotimaisessa tai ulkomaisessa alan oppilaitoksessa sekä alalla saavutettu taiteellinen tai muu ammatillinen ansioituneisuus.

Tässä pykälässä tarkoitettujen opintojen opetusta on 1 momentin 2 kohdan estämättä oikeutettu antamaan henkilö, joka on otettu opettajaksi ehdolla, että hän kolmen vuoden kuluessa palvelussuhteen alkamisesta suorittaa mainitussa kohdassa tarkoitettut opettajan pedagogiset opinnot.

Erityisestä syystä ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmentavaa koulutusta sekä muuta ammatillista lisäkoulutusta on kelpoinen antamaan myös henkilö joka

on suorittanut alan erikoisammattitutkinnon tai, jolla muutoin on koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittu korkea ammattitaito.

14 §

Yhteisten opintojen opettajan kelpoisuus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua ammattitaidon saavuttamiseksi tarpeellista ja ammattitaitoa täydentävää äidinkielen, toisen kotimaisen kielen, vieraan kielen, matemaattisluonnontieteellisten opintojen, humanistis-yhteiskunnallisten opintojen, liikunnan ja terveystiedon sekä taito- ja taideaineiden opetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka:

1) on suorittanut ylempään korkeakoulututkinnon, jossa vähintään 55 opintoviikon laajuiset tai niitä vastaavat opinnot yhdessä opetettavassa aineessa ja vähintään 35 opintoviikon laajuiset tai niitä vastaavat opinnot muissa opetettavissa aineissa tai joka on suorittanut diplomi-insinöörin tutkinnon soveltuvassa koulutusohjelmassa; sekä

2) on suorittanut vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Taito- ja taideaineita, humanistis-yhteiskunnallisia opintoja sekä matemaattisluonnontieteellisiin opintoihin kuuluvia tieto- ja viestintätekniikan opintoja opettamaan on 1 momentin 1 kohdan estämättä kelpoinen myös henkilö, joka on suorittanut soveltuvan korkeakoulututkinnon.

Tässä pykälässä tarkoitettua opetusta voi 1 ja 2 momentin estämättä antaa myös henkilö, jolle opetushallitus on antanut kelpoisuustodistuksen Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa saadun opettajan koulutuksen perusteella.

15 §

Opinto-ohjaajan kelpoisuus

Opinto-ohjausta on kelpoinen antamaan henkilö, jolla on tässä asetuksessa säädetty ammatillisten tai yhteisten opintojen opettajan kelpoisuus ja vähintään 35 opintoviikon laajuiset opinto-ohjaajan opinnot taikka 11 §:ssä säädetty kelpoisuus.

Jos opinto-ohjauksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, opinto-oh-

jausta voi 1 momentin estämättä osana muuta opetustaan antaa myös muu tässä luvussa tarkoitettu opettaja.

16 §

Erityisopetusta antavan opettajan kelpoisuus

Erityisopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, jolla on tässä asetuksessa säädetty ammatillisten tai yhteisten opintojen opettajan kelpoisuus ja vähintään 35 opintoviikon laajuiset ammatillisen koulutuksen erityisopettajan opinnot tai 8 §:ssä tarkoitettujen erityisopettajan opinnot taikka jolla on kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 14 §:n 1 momentissa tarkoitettu erityisopettajien koulutus.

Jos erityisopetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää erityisopetusta, voi sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, antaa myös muu tässä luvussa tarkoitettu opettaja osana muuta opetustaan.

17 §

Kielitaitovaatimus

Ammatillisessa koulutuksessa opettajan tulee hallita opetuksessa käytettävä kieli.

6 luku

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

18 §

Vapaan sivistystyön opettajan kelpoisuus

Vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitetuksi opettajaksi on kelpoinen henkilö, jolla on soveltuva korkeakoulututkinto sekä vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

19 §

Laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta antavan opettajan kelpoisuus

Laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, jolla on soveltuva alan ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva korkeakoulututkinto tai

asianomaisen taiteenalan vähintään opistoasteinen opettajantutkinto.

20 §

Muun taiteen perusopetusta antavan opettajan kelpoisuus

Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, jolla on tässä asetuksessa säädetty asianomaisen taiteenalan opettajan kelpoisuus, tai henkilö, jolla on asianomaiselle taiteen alalle soveltuva muu koulutus tai alalla työskentelyn kautta hankittu riittäväksi katsottu pätevyys.

7 luku

Erinäiset säännökset

21 §

Vieraskielistä opetusta, ulkomailla järjestettävää opetusta ja steinerpedagogiikkaan perustuvaa opetusta koskevat erityissäännökset

Perusopetuslain 10 §:n 4 momentissa ja lukiolain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettussa koulussa tai oppilaitoksessa järjestettävää opetusta, steinerpedagogiikkaan perustuvaa opetusta sekä ulkomailla järjestettävää perusopetusta ja lukiokoulutusta on sen lisäksi, mitä tässä asetuksessa säädetään, kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut opetushallituksen riittäviksi katsomat opinnot. Opetushallituksen päätös riittävästä opinnoista voi koskea myös yksittäistä henkilöä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuiksi kelpoisuuden tuottaviksi opinnoiksi voidaan hyväksyä vieraskielisessä opetuksessa myös asianomaiseen kieliryhmään kuuluvassa maassa opettajankoulutuksessa suoritettujen opinnot ja steinerpedagogiikkaan perustuvassa opetuksessa steinerpedagogisten koulujen opettajankoulutuksessa suoritettujen opinnot.

22 §

Eräitä kelpoisuusvaatimuksia koskevat erityissäännökset

Opettajan pedagogisilla opinnoilla tarkoitetaan tässä asetuksessa kasvatustieteellisen

alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen mukaisia opettajan pedagogisia opintoja, kasvatustieteellisistä tutkinnoista ja opinnoista annetun asetuksen mukaisia aineenopettajan kasvatustieteellisiä opintoja sekä ammatillisesta opettajankoulutuksesta annetun asetuksen (455/1996) mukaisia ammatillisia opettajankoulutusopintoja.

Opettajan pedagogisia opintoja ei vaadita erikseen henkilöltä, jolla on kelpoisuus luokanopettajaksi tai joka on suorittanut terveystieteiden tutkinnoista annetussa asetuksessa (628/1997) tarkoitetut opettajan pedagogiset opinnot terveystieteiden maisterin tutkinnossa.

Peruskoulussa opettettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaisia opintoja ei vaadita henkilöltä, joka on suorittanut kasvatustieteellisistä tutkinnoista ja opinnoista annetun asetuksen mukaiset luokanopettajan koulutusohjelmaan kuuluvat opettettavien aineiden vähintään 35 opintoviikon laajuiset perusopinnot.

Tämän asetuksen mukaan vaadittavat opinnot voivat olla suoritettuina tutkintoihin sisältyvinä tai erillisinä.

23 §

Väliaikaisesti opetusta antavan henkilön kelpoisuus

Sen estämättä, mitä muualla tässä asetuksessa säädetään, opetusta voidaan väliaikaisesti enintään vuoden ajaksi määrätä antamaan henkilö, jolla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Tällainen henkilö voidaan kuitenkin määrätä antamaan opetusta yli kuuden kuukauden ajaksi vain, jos tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei ole määräystä annettaessa saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.

Mitä edellä 1 momentin toisessa virkkeessä säädetään, ei sovelleta 18 §:ssä tarkoitettuun opettajaan.

24 §

Yliopiston kelpoisuustodistus taiteenopetusta antavalle opettajalle

Musiikkialan sekä teatteri- ja tanssialan koulutusta järjestävä yliopisto voi todeta henkilön kelpoiseksi antamaan 13 §:ssä tar-

koitettua musiikkialan sekä teatteri- ja tanssialan ammatillisten opintojen opetusta sekä 20 §:ssä tarkoitettua opetusta, jos hän menestyksellisillä julkisilla esiintymisillään tai muulla toiminnallaan taikka opinnoillaan on osoittanut saavuttaneensa tehtäviin vaadittavan pätevyyden. Tarvittaessa yliopisto voi edellyttää, että pätevyys osoitetaan erityisessä kokeessa.

25 §

Ulkomailla suoritetun tutkinnon tuottama kelpoisuus

Ulkomailla suoritetun tutkinnon tuottamasta kelpoisuudesta on tässä asetuksessa säädetty lisäksi voimassa, mitä siitä Euroopan yhteisön yleisen tutkintojen tunnustamisjärjestelmän voimaansaannosta annetussa laissa (1597/1992) ja ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetussa laissa (531/1986) ja niiden nojalla säädetään.

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

26 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

27 §

Aikaisemmin saavutetun kelpoisuuden säilyminen

Henkilö, joka on tämän asetuksen voimaan tullessa kelpoinen peruskoulun tai peruskoulua vastaavan koulun, lukion, aikuislukion, ammatillisen oppilaitoksen, kansalaisopiston, kansanopiston, musiikkioppilaitoksen, liikunnan koulutuskeskuksen, Steiner-koulun tai steinerpedagogisen erityiskoulun rehtorin tai opettajan virkaan tai toimeen tai joka on saanut erivapauden tai kelpoisuustodistuksen vastaavaan virkaan tai toimeen, on kelpoinen toimimaan tässä ase-

tuksessa tarkoitettuna asianomaisen koulutusmuodon rehtorina tai antamaan tässä asetuksessa tarkoitettua vastaavaa opetusta. Aineenopettajalta, jonka tehtävänä on antaa perusopetusta tai lukio-opetusta useammassa kuin kahdessa aineessa, edellytetään kuitenkin, että hän on suorittanut kolmannessa tai sitä useammassa opetettavassa aineessa vähintään 15 opintoviikon laajuiset opetettavan aineen opinnot tai että hän on neljän vuoden aikana ennen tämän asetuksen voimaantuloa antanut opetusta peruskoulussa tai lukiossa asianomaisessa virkaan kuuluvassa aineessa yhdenjaksoisesti vähintään lukuvuoden ajan.

Tämän asetuksen voimaan tullessa perusopetusta antavaksi opettajaksi tai oppilaanohjaajaksi kelpoinen henkilö on kelpoinen rehtoriksi perusopetusta järjestävässä koulussa, vaikkei hän ole suorittanut 2 §:n mukaan rehtorilta vaadittavaa ylempää korkeakoulututkintoa.

Vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettun opintokeskuksen opintojohtajalta tai kesäyliopiston toiminnanjohtajalta, joka toimii tässä tehtävässä tämän asetuksen tullessa voimaan, ei edellytetä 2 §:n 1 momentissa säädettyä rehtorin kelpoisuutta niin kauan kuin hän on tässä tai sitä vastaavassa tehtävässä.

28 §

Äidinkielen ja kirjallisuuden, kuvataiteen sekä liikunnan ja terveystiedon opetusta ja opinto-ohjausta koskevat siirtymäsäännökset

Henkilö, joka on tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten tai tämän asetuksen nojalla kelpoinen antamaan äidinkielen opetusta, on edelleen kelpoinen, jos hän täyttää muut tehtävään säädetty kelpoisuusvaatimukset, opettamaan äidinkieltä ja kirjallisuutta. Vastaavasti perusopetuksessa ja lukiossa kuvataiteen opetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on kelpoinen opettamaan kuvaamataitoa sekä liikunnan ja terveystiedon opetusta henkilö, joka on kelpoinen opettamaan liikuntaa.

Henkilö, joka on tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten tai tämän asetuksen nojalla kelpoinen antamaan lukiossa ja ammatillisessa oppilaitoksessa oppilaanohjausta, on edelleen kelpoinen antamaan opinto-ohjausta.

29 §

Ammatillisten opintojen opetusta koskevat siirtymäsäännökset

Luonnonvara-alan, matkailu-, ravitsemis- ja talousalan, kauneudenhoitoalan, käsi- ja taideteollisuusalan, musiikkialan sekä vapaa- ja liikunta-alan ammatillisten opintojen opetusta antamaan on 13 §:n 1 momentin 1 kohdan estämättä kelpoinen henkilö, jolla on soveltuva ammatillisen korkea-asteen tai opistoasteen tutkinto ja jonka palvelussuhde edellä mainituissa opetustehtävissä on alkanut vuoden 2009 loppuun mennessä. Tekniikan ja liikenteen alan koulutuksessa ammatillisten opintojen opetusta antamaan on vastaavasti kelpoinen henkilö, jolla on soveltuva ammatillisen korkea-asteen tutkinto ja tekstiili- ja vaatetusosalalla opistoasteen tutkinto.

30 §

Eräitä keskeneräisiä opintoja koskevat siirtymäsäännökset

Henkilö, joka on ennen tämän asetuksen voimaantuloa valittu opiskelemaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleissa säännöksissä tarkoitettuja opettajan pedagogisia opintoja tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleissa säännöksissä tarkoitettun kelpoisuuden saavuttamiseksi, on koulutuksen suorittuaan kelpoinen tässä asetuksessa tarkoitettuun vastaavaan opettajan tai rehtorin tehtävään, vaikkei hän täytä tässä asetuksessa säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia.

Henkilö, joka on ennen tämän asetuksen voimaantuloa valittu opiskelemaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleissa säännöksissä tarkoitettuja perusopetuksen erityisopettajan opintoja tai peruskoulussa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaisia opintoja taikka ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaajan tai erityisopettajan opintoja tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleissa säännöksissä tarkoitettun kelpoisuuden saavuttamiseksi, on koulutuksen suorittuaan kelpoinen antamaan 8 tai 17 §:ssä tarkoitettua asianomaisen koulutusmuodon piiriin kuuluvaa erityisopetusta tai 16 §:ssä tarkoitettua opinto-ohjausta.

Henkilö, joka on ennen 1 päivää tammi-kuuta 1998 aloittanut taiteilijan pedagogisten

opintojen suorittamisen taideteollisessa korkeakoulussa tai Teatterikorkeakoulussa, on koulutuksen suorittamaan saavuttanut eräiden taidealojen opettajien pedagogisesta kelpoisuudesta annetussa asetuksessa (948/1998) tarkoitetun kelpoisuuden.

31 §

Eräitä opetushallituksen päätöksiä koskeva siirtymäsäännös

Opetushallituksen peruskoulua korvaavasta koulusta ja yksityisestä lukiosta annetun asetuksen (720/1984) 4 §:n 2 momentin, Suo-

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

malais-venäläisestä koulusta annetun asetuksen (314/1977) 17 §:n 1 ja 3 momentin, Helsingin ranskalais-suomalaisesta koulusta annetun asetuksen (373/1977) 18 §:n 1 ja 3 momentin, Steiner-koulusta annetun asetuksen (625/1977) 21 §:n 1 momentin, steiner-pedagogisista erityiskouluista annetun asetuksen (688/1987) 15 §:n 1 ja 2 momentin ja ulkomailla toimivasta peruskoulua vastaavasta yksityiskoulusta annetun asetuksen (380/1981) 16 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla tekemät päätökset riittäviksi katsottavista opinnoista jäävät voimaan siihen saakka, kunnes opetushallitus tämän asetuksen 21 §:n mukaan toisin päättää.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 987

Asetus**koulutuksen ja yliopistoissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmasta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Opetusministerin esittelystä säädetään 21 päivänä elokuuta 1998 annetun perusopetuslain (628/1998) 48 §:n, samana päivänä annetun lukiolain (629/1998) 39 §:n, ammatillisesta koulutuksesta samana päivänä annetun lain (630/1998) 49 §:n ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta samana päivänä annetun lain (631/1998) 19 §:n, ammattikorkeakouluopinnoista 3 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (255/1995) 30 §:n ja korkeakoululaitoksen kehittämisestä 31 päivänä joulukuuta 1986 annetun lain (1052/1986) 7 §:n nojalla:

1 §

Kehittämissuunnitelman laatiminen

Opetusministeriön hallinnonalan koulutuksen ja yliopistoissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämiseksi laaditaan yhteinen suunnitelma sen mukaan kuin tässä asetuksessa säädetään.

Suunnitelma sisältää myös korkeakoululaitoksen kehittämisestä annetun lain (1052/1986) 5 §:ssä tarkoitetun kehittämissuunnitelman.

2 §

Kehittämissuunnitelman sisältö

Kehittämissuunnitelma sisältää:

1) esiopetuksen, yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakouluopetuksen ja aikuiskoulutuksen keskeiset laadulliset, rakenteelliset ja määrälliset kehittämistavoitteet;

2) korkeakoululaitoksen kehittämisestä annetun lain 6 §:ssä säädetyt asiat;

3) opintotuen ja opintososiaalisten etujen kehittämisen periaatteet;

4) koulutuksen ulkopuolisen arvioinnin painopistealueet; sekä

5) keskeiset toimenpiteet edellisissä kohdissa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi, arviot näiden toimenpiteiden vaikutuksista koulutuksen perusturvaan, koulutuksen tutkimuksen laatuun ja väestön osaamistasoon sekä arvio toimenpiteiden kustannusvaikutuksista.

Suunnitelmassa esitetään myös toimenpiteet 1 momentissa tarkoitettua koulutusta ja tutkimusta järjestävien oppilaitosten yhteistoiminnasta.

3 §

Kehittämissuunnitelman hyväksyminen

Kehittämissuunnitelma hyväksytään ja sitä tarkistetaan siten kuin korkeakoululaitoksen kehittämisestä annetun lain 5 §:ssä säädetään.

4 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammiukuuta 1999.

Tällä asetuksella kumotaan opetusministeriön hallinnonalan koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittä-

missuunnitelmasta 25 päivänä tammikuuta 1991 annettu asetus (165/1991) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Edellä 2 momentissa mainitun asetuksen nojalla annettu valtioneuvoston päätös koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelmasta vuo-

sille 1995—2000 on voimassa, kunnes tämän asetuksen nojalla hyväksytty suunnitelma tulee voimaan.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 988

Asetus**valtion koulukodeista annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Opetusministerin esittelystä
kumotaan valtion koulukodeista 13 päivänä lokakuuta 1978 annetun asetuksen (769/1978) 10—15 § ja 21 §:n 2 momentin 5 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 10, 13 ja 14 § asetuksessa 417/1991, 11 § mainitussa asetuksessa 417/1991 ja asetuksessa 1141/1992 ja 21 §:n 2 momentin 5 kohta asetuksessa 76/1988, sekä *muutetaan* 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 9 ja 16 §, 18 §:n 1 momentti, 21 §:n 2 momentin 4 kohta ja 32 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 9 § ja 21 §:n 2 momentin 4 kohta mainitussa asetuksessa 417/1991, 18 §:n 1 momentti mainitussa asetuksessa 76/1988 ja 32 § mainitussa asetuksessa 1141/1992, seuraavasti:

2 §
 Valtion koulukodeissa annetaan kasvatusta, hoitoa ja perusopetusta ja siihen liittyvää muuta opetusta sekä ammatillista koulutusta sellaisille lastensuojelulain (683/1983) perusteella sosiaalilautakunnan huostaan otetuille lapsille ja nuorille henkilöille, joita ei voida tarkoituksenmukaisesti kasvattaa ja hoitaa perhehoidossa, lastenkodissa tai muussa lastensuojelulaitoksessa ja jotka eivät sairautensa tai vammaisuutensa vuoksi tarvitse muualla annettavaa hoitoa.

3 §
 Laitoksissa annettavan opetuksen ja koulutuksen valvonta kuuluu lääninhallitukselle.

9 §
 Perusopetuksen ja siihen liittyvän muun opetuksen järjestämisestä on voimassa, mitä perusopetuslaissa (628/1998) ja sen nojalla säädetään ja määrätään.

16 §
 Niille oppilaille, jotka ovat suorittaneet oppivelvollisuutensa, on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä heidän tarpeitaan ja kykyjään vastaavaa ammatti- tai työopetusta taikka suojaotyötä joko laitoksen järjestämänä tai yhteistyössä ammatillisen koulutuksen järjestäjien tai työviranomaisten kanssa taikka muulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

18 §
 Laitoksessa voi olla johtajan, apulaisjohtajan, psykologin, opettajan, erikoissairaanhoidajan, sosiaalityöntekijän, vastaavan ohjaajan ja ohjaajan virkoja sekä muita virkoja.

21 §
 Lisäksi vaaditaan:

4) opettajalta opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa (986/1998) säädetty kelpoisuus;

32 §
Tarkempia ohjeita tämän asetuksen täytäntöönpanosta antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 989

Asetus

lastensuojeluasetuksen 18 §:n kumoamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Opetusministerin esittelystä säädetään

1 §
Tällä asetuksella kumotaan 16 päivänä joulukuuta 1983 annetun lastensuojeluasetuksen (1010/1983) 18 §.

2 §
Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 990

A s e t u s**opintotukiasetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Opetusministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä *kumotaan* 8 päivänä huhtikuuta 1994 annetun opintotukiasetuksen (260/1994) 6 §, sellaisena kuin se on asetuksessa 292/1997,

muutetaan 2 §:n otsikko, 3 ja 7 § sekä 14 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 § osaksi asetuksissa 140/1995 ja 447/1996 ja 7 § osaksi mainitussa asetuksessa 447/1996, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi asetuksessa 292/1997, uusi 1 momentti, jolloin nykyinen 1 ja 2 momentti siirtyvät 2 ja 3 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Muut opinnot, joihin voidaan myöntää opintotukea

Opintotukea voidaan myöntää myös kansanopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa suoritettavaan muuhun kuin ammatilliseen koulutukseen tai lukiokoulutukseen. Lisäksi opintotukea voidaan myöntää muuna kuin ammatillisena peruskoulutuksena järjestettäviin kotitalousopintoihin, vammaisille opiskelijoille järjestettävään valmentavaan ja kuntouttavaan opetukseen ja ohjaukseen sekä maahanmuuttajille järjestettävään ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavaan koulutukseen.

Ammatilliset ja muut opinnot katsotaan päätoimisiksi, kun opintojen laajuus on keskimäärin vähintään kolme opintoviikkoa opiskelukuukautta kohti. Kun opintojen laajuutta ei ole mitoitettu opintoviikkoina, edellytetään opetus- tai koulutusohjelman mukaiseen opetukseen tai opintoihin kuuluvaan harjoitteluun osallistumista keskimäärin vähintään 25 viikkotuntia.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja opintoja ei kuitenkaan katsota päätoimisiksi, jos opinnot suoritetaan etä- tai monimuoto-opiskeluna siten, että säännöllistä kontaktiohjausta tai -opetusta on vähemmän kuin yksi yhdenjaksoinen viikko kalenterikuukaudessa.

Opetusministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin opinnot katsotaan päätoimisiksi.

3 §

Päätoimiset opinnot

Päätoimisina pidetään opintoja, joiden tavoitteena on korkeakoulututkinnon suorittaminen.

Lukio-opinnot katsotaan päätoimisiksi, kun niiden oppimäärän mukainen laajuus on yhteensä vähintään 75 kurssia ja opiskelija osallistuu lukukauden aikana vähintään 10 kurssiin tai niitä vastaaviin opintoihin. Tässä momentissa tarkoitettujen opintojen katsotaan kuitenkin päätoimisiksi sellaisen lukukauden aikana, jona opiskelija osallistuu vähintään kahteen ylioppilastutkintoon kuuluvaan kookeeseen. Sisäoppilaitoksessa järjestetyt lukio-opinnot katsotaan aina päätoimisiksi.

7 §

Lukuvuoden tukikuukausien määrä

Opintotuki myönnetään yleensä täysien opiskelukuukausien mukaan opintojen alkamispäivästä lukien. Opiskelukuukausi oikeuttaa opintotukeen, jos siinä on lukuvuoden sisältyviä päiviä vähintään 18.

Opinnoissa korkeakoulututkintoa varten opintotukea myönnetään yleensä yhdeksäksi kuukaudeksi lukuvuodessa. Opintotukilautakunta tai ulkomailla suoritettavien tutkintojen osalta kansaneläkelaitos vahvistaa perusteet, joilla opintotuki voidaan myöntää yhdeksää kuukautta pitemmäksi ajaksi.

N:o 990

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opintotukea myönnetään opintojen alkamispäivästä lukien yhdeksäksi ja puoleksi kuukaudeksi, jos kymmenentenä kuukautena on lukuvuoteen kuuluvia päiviä vähintään 15. Opintotuki voidaan myöntää kymmeneksi kuukaudeksi, jos kymmenentenä opiskelu-kuukautena on lukuvuoteen kuuluvia päiviä vähintään 25. Pitemmäksi ajaksi opintotukea voidaan myöntää 1 momentissa säädetyn edellytyksin.

Lukiokoulutuksessa opintotukea voidaan myöntää enintään yhdeksäksi kuukaudeksi lukuvuodessa.

14 §

Oikeus aikuisopintorahaan

Jos aikuisopiskelijan opintovapaa tai muu palkaton vapaa ei kestä täyttä lukuvuotta tai lukukautta, aikuisopintoraha myönnetään opintovapaan alkamispäivästä lukien täysien opintovapaakuukausien mukaan. Opintova-

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1998

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

paakuukausi oikeuttaa opintotukeen, jos siinä on lukuvuoteen sisältyviä päiviä vähintään 18.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sen estämättä mitä 3 §:ssä säädetään, on opiskelija, jolle on tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleen säännöksen nojalla myönnetty opintotukea, oikeutettu opintotukeen niiden opintojen loppuun saattamiseksi, joihin opintotuki on ennen tämän asetuksen voimaantuloa myönnetty.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa alkaneiden opintojen osalta lukuvuoden 1998—1999 tukiaikaa ei tarkisteta 7 §:n perusteella.

Asetuksen 7 §:n 1 momenttia ja 14 §:n 1 momenttia sovelletaan 1 päivästä elokuuta 1999 lukien.

Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*